

Epidemiologie a screening kolorektálního karcinomu

Ondřej Ngo, Renata Chloupková, Barbora Budíková,
Ladislav Dušek, Ondřej Májek

Screening kolorektálního karcinomu

EPIDEMIOLOGICKÁ ANALÝZA A MEZINÁRODNÍ SROVNÁNÍ

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

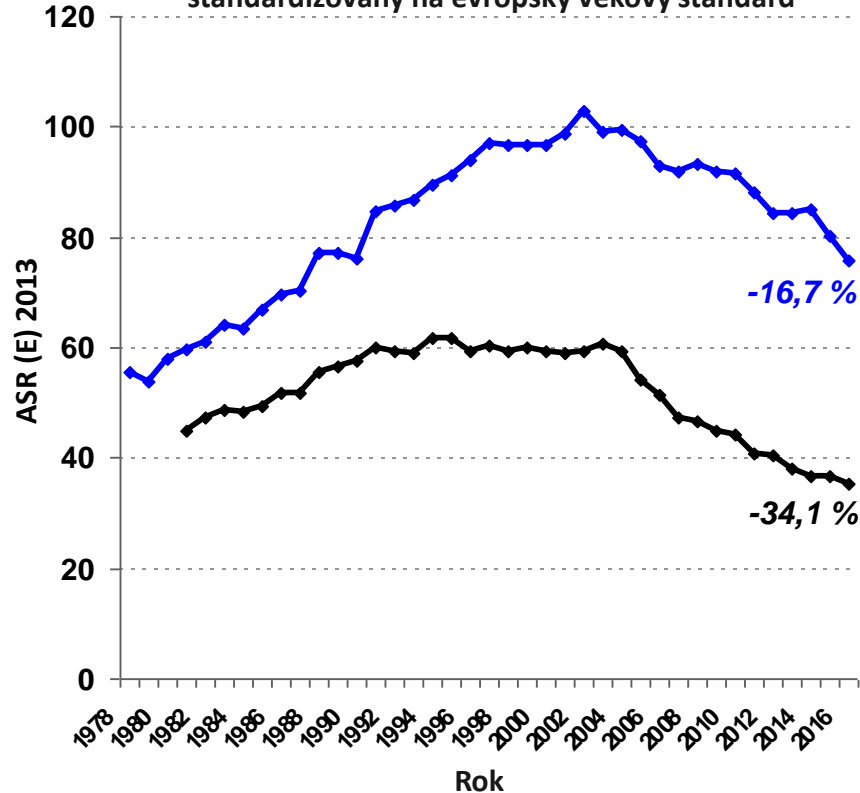
NSC NÁRODNÍ
SCREENINGOVÉ
CENTRUM

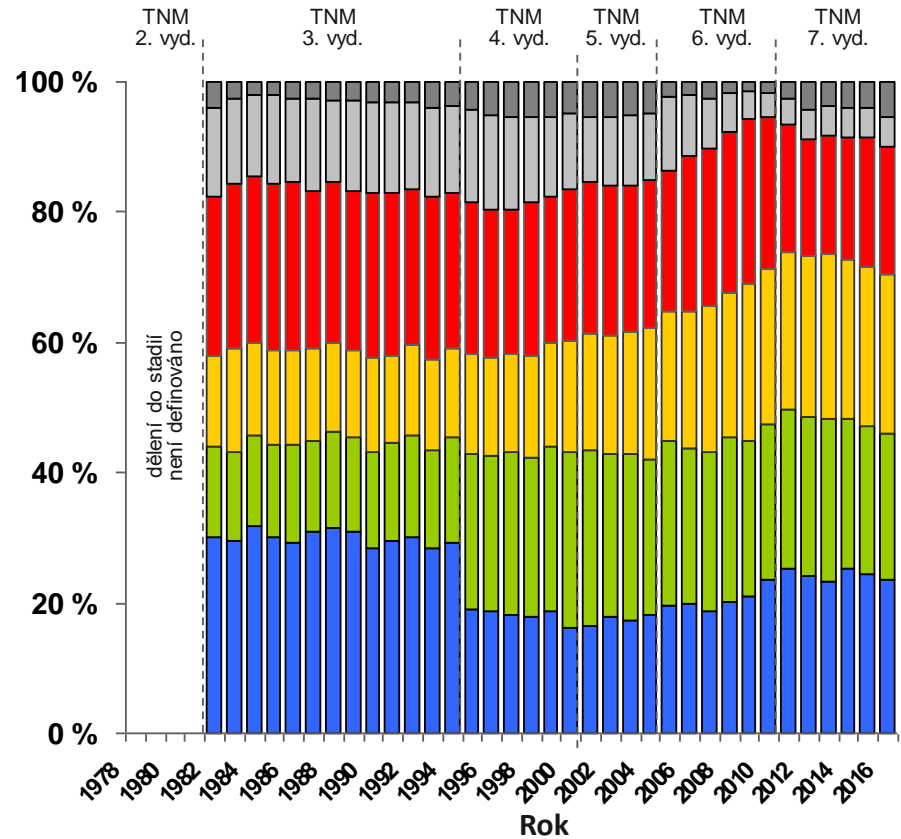
Epidemiologické trendy incidence a mortality kolorektálního karcinomu v České republice – věková standardizace

Vývoj incidence a mortality

ASR (E) 2013: počet na 100 000 osob věkově standardizovaný na evropský věkový standard

Vývoj zachytu stadií onemocnění

Stadium onemocnění:

1 2 3 4

neznámo
- objektivní
příčiny

neuvezeno
- neúplný
záznam

Zdroj: Národní onkologický registr, ÚZIS ČR – incidence; Český statistický úřad – mortalita

Dlouhodobě dochází ke zřetelnému poklesu mortality kolorektálního karcinomu.
Screening kolorektálního karcinomu má bohužel doposud omezený dopad na včasnost zachytu.

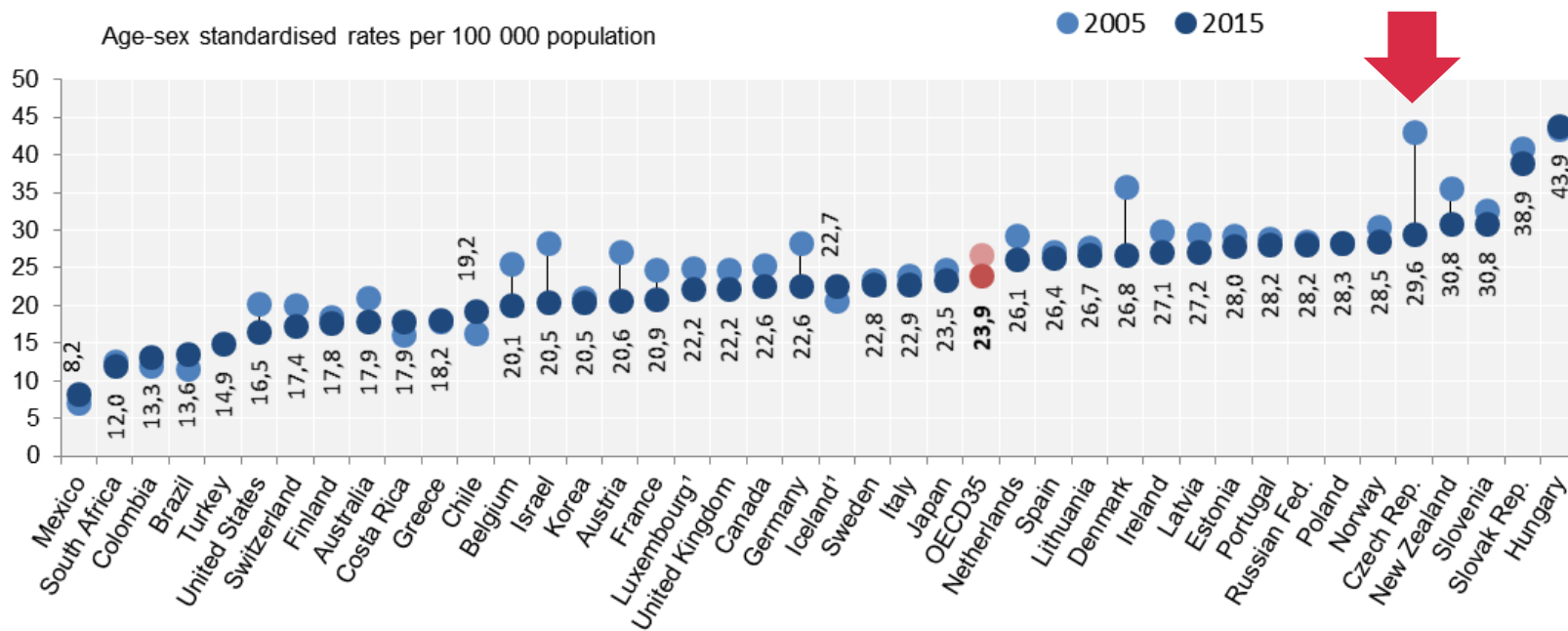

Studie OECD: Health at a Glance 2017

Mezinárodně ověřený významný pokles mortality na kolorektální karcinom v ČR

Úmrtnost na kolorektální karcinom ve státech OECD,
2005 a 2015 (nebo nejbližší rok)

Zdroj: OECD (2017), *Health at a Glance 2017: OECD Indicators*, OECD Publishing, Paris.
http://dx.doi.org/10.1787/health_glance-2017-en

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Screening kolorektálního karcinomu

ANALÝZA VÝSLEDKŮ DLE DAT PLÁTCŮ ZDRAVOTNÍ PÉČE

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

NSC NÁRODNÍ
SCREENINGOVÉ
CENTRUM

Inovované hodnocení pokrytí populace screeningu

- A) Hodnocení **pokrytí** na základě agregovaných dat
 - **Pokrytí** cílové populace screeningem pomocí TOKS v ČR dle stanoveného screeningového intervalu (u osob ve věku 50–54 let jednoletý screeningový interval a dvouletý interval u osob starších 55 let)
- B) Nové hodnocení **celkového pokrytí** na základě individuálních dat NRHZS
 - Hodnocení **celkového pokrytí** screeningem v tříletém intervalu a se zahrnutím souvisejících diagnostických vyšetření

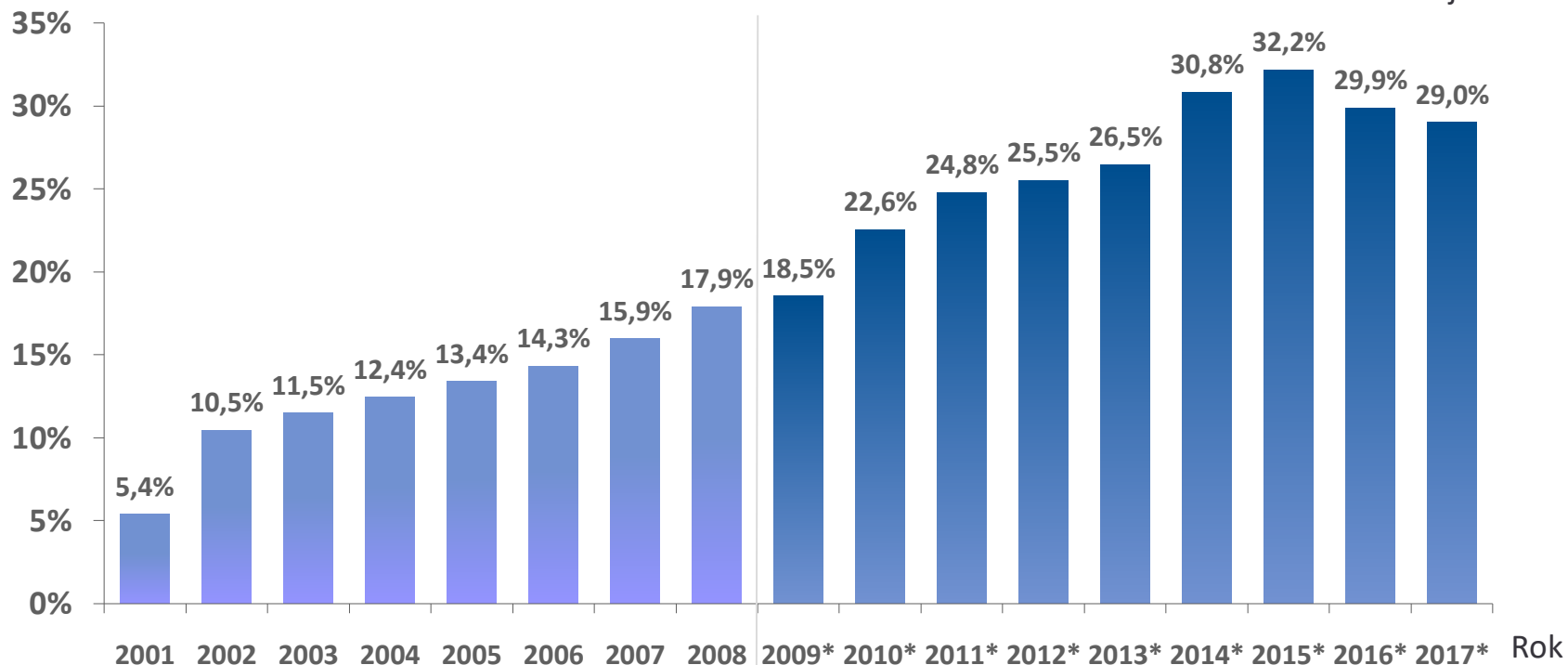

A) Pokrytí TOKS cílové populace screeningu v letech 2001–2017

Celkové pokrytí cílové populace
(Muži a ženy od 50 let)

TOKS: negativní (15120) + pozitivní (15121)

Zdroj dat: PZP

Údaj stanoví podíl osob v cílové populaci (4 056 641 osob v roce 2017), které podstoupily test na okultní krvácení do stolice během doporučeného intervalu, * od roku 2009 je pro věkovou skupinu 50-54 let uvažován jednoletý screeningový interval
Pro období 2002-2005 export neobsahuje přechodně existující kódy 01120, 01121 – hodnoty byly interpolovány

Zatímco v roce 2015 se podařilo pokrytí ve věkové skupině od 50 let zvýšit až na 32 %, v posledních dvou letech došlo k mírnému snížení

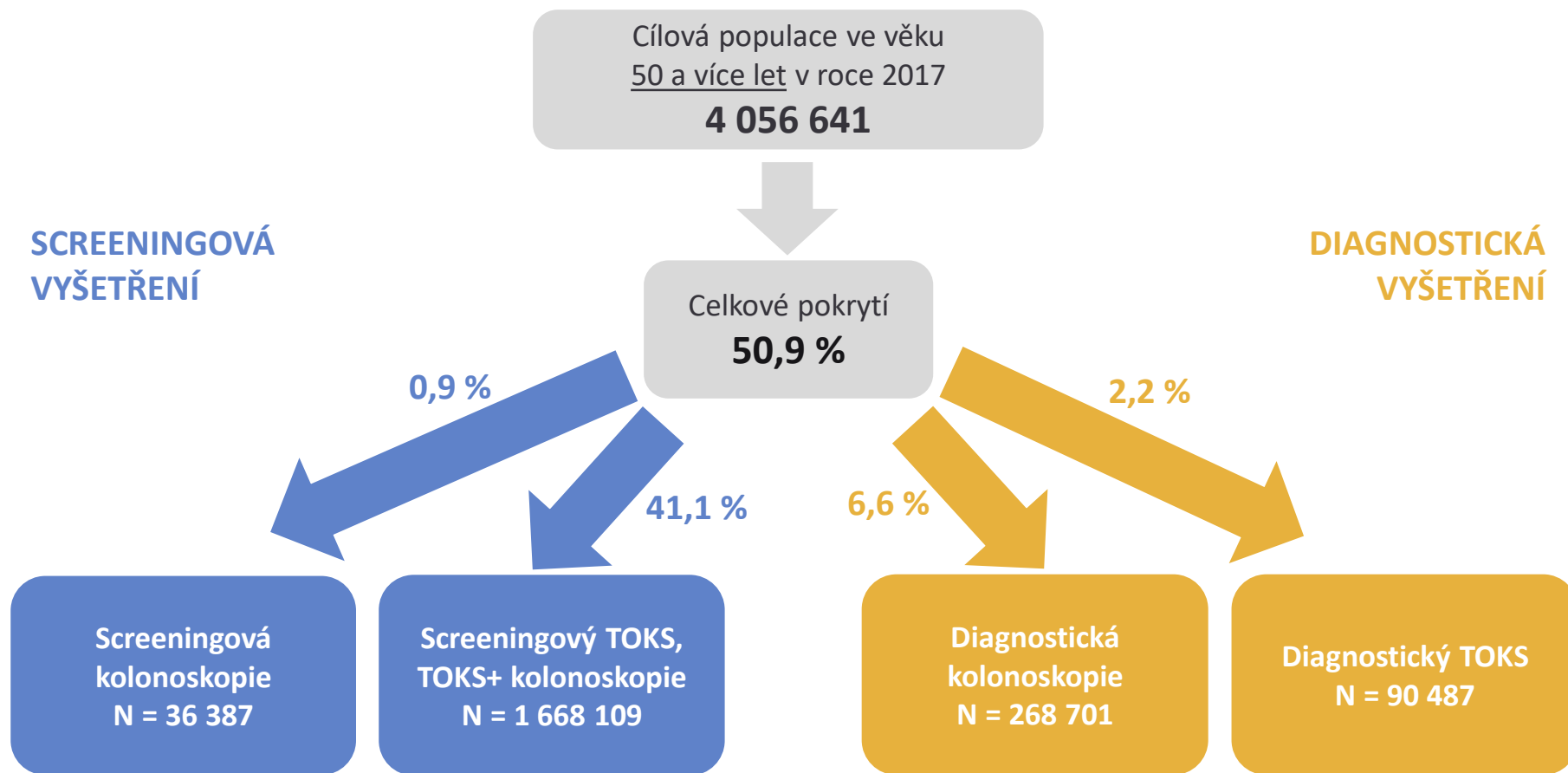

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

NSC NÁRODNÍ
SCREENINGOVÉ
CENTRUM

B) Celkové pokrytí cílové populace screeningu v období 2015–2017

Celkové pokrytí screeningovými a diagnostickými vyšetřeními cílové populace ve věku 50 a více let dosahovalo v uvedeném **tříletém období 50,9 %** (2 063 684 vyšetřených osob) – z toho **42,0 % screeningová** a **8,8 % diagnostická vyšetření**. Přibližně 2 milionům osob (49,1 %) nebylo v tomto období provedeno žádné z výše uvedených vyšetření.

Screening kolorektálního karcinomu

ÚDAJE Z REGISTRU SCREENINGU IBA LF MU

S podporou

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

NSC NÁRODNÍ
SCREENINGOVÉ
CENTRUM

Registr KRK: Souhrnné výsledky programu

	Rok	Kolonoskopie	Adenomy	Podíl	Karcinomy	Podíl
TOKS+ kolonoskopie	2006	5 320	1 575	29,6%	335	6,3%
	2007	5 676	1 636	28,8%	337	5,9%
	2008	7 458	2 369	31,8%	445	6,0%
	2009	11 710	3 780	32,3%	598	5,1%
	2010	18 328	6 234	34,0%	829	4,5%
	2011	20 132	7 140	35,5%	734	3,6%
	2012	21 137	7 803	36,9%	776	3,7%
	2013	21 972	8 764	39,9%	818	3,7%
	2014	28 820	11 795	40,9%	960	3,3%
	2015	25 419	10 545	41,5%	878	3,5%
	2016	26 806	10 620	39,6%	835	3,1%
	2017	21 269	9 836	46,2%	736	3,5%
	2018	21 468	9 689	45,1%	720	3,4%
	Celkem	235 515	91 786	39,0%	9 001	3,8%
Screeningová kolonoskopie	2009	1 362	345	25,3%	24	1,8%
	2010	4 407	1 079	24,5%	43	1,0%
	2011	4 577	1 164	25,4%	42	0,9%
	2012	4 496	1 146	25,5%	35	0,8%
	2013	4 968	1 363	27,4%	49	1,0%
	2014	9 313	2 625	28,2%	82	0,9%
	2015	11 924	3 541	29,7%	91	0,8%
	2016	11 446	3 308	28,9%	101	0,9%
	2017	10 752	3 166	29,4%	118	1,1%
	2018	11 047	3 400	30,8%	87	0,8%
	Celkem	74 292	21 137	28,5%	672	0,9%
Celkem		309 807	112 923	36,4%	9 673	3,1%

Zdroj dat: Registr screeningu KRK, IBA LF MU

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

NSC NÁRODNÍ
SCREENINGOVÉ
CENTRUM

Screening kolorektálního karcinomu

ZÁVĚR

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Závěry

- Epidemiologické charakteristiky KRK vykazují velmi pozitivní trendy, **úmrtnost na kolorektální karcinom dlouhodobě klesá**, v poslední dekádě sledujeme pokles úmrtnosti o více než 30 %.
- V **mezinárodním srovnání** dat dosahuje ČR **velmi dobrých výsledků (pokles nemocnosti i úmrtnosti)**
- Screeningový program kolorektálního karcinomu dosahoval dle dřívějšího hodnocení v populaci všech osob od 50 let věku **pokrytí kolem 30 %**. Na základě přesnějších individuálních dat lze v současné době sledovat podstatně **vyšší pokrytí populace screeningu, a to více jak 50 %**.
- Registr screeningu KRK vedený IBA LF MU umožňuje doplnit monitoring o další indikátory kvality. Během více jak deseti let sledování byla **u více jak 100 000 osob odstraněna prekanceróza** – adenomový polyp.

